

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 209.

V Ljubljani, v sredo 13. septembra 1899.

Letnik XXVII.

Sestanek krščansko mislečega dijaštva.

Prijetno pač mora iznenaditi vsakega za znanstveni in kulturni napredek vnetega Slovence, ako vidi, da so med našim mlajšim naraščanjem vendar še mladeniči, ki z idealno vneto gorjo za znanost in se trudijo, da bi s pravo izobrazbo uma in srca dosegli tudi pravo inteligenco, ne pa one površne zunanje izobraženosti, s katero se ponajbolje večinoma naši takozvani »izobraženci«.

Krščansko misleči dijaki, v prvi vrsti »Daničarji«, so sklenili, da naredé popolnoma znanstven shod, na katerem naj nastopijo dijaki vseh fakultet s samostojno izdelanimi znanstvenimi predavanji o času primernih vprašanj. To je prvi shod te vrste v Slovincih, in rado vedni smo bili, koliko dijakov bomo zapazili danes v dvorani »Katoliškega doma«. Razveselili smo se primeroma obilne udeležbe — okolo 70 akademikov — in zlasti tega, da so bile zastopane vse stroke in tudi obmejne pokrajine. Konstatirali pa moramo, da onega dijaštva, katero je lani zasmehovalo krščanstvo, ni bilo; na veselicah, pri plesih in koncertih se pač postavljajo, znanstveni sestanki jih pa ne mikajo. Veseli in ponosni smo, da je ravno krščansko misleči del dijaštva pokazal danes svojo zrelost, da je res inteligentni del slovenskega dijaštva.

Za predsednika je bil izvoljen stud. med. Breclj, znan po izvrstnih spisih o darvinizmu v »Katol. Obzorniku«. Podpredsednikom je bil iz-

voljen stud. theol. Voljč, zapisnikarjem stud. iur. Carli.

Prvi je predaval stud. theol. Skubic o »nematerijalnosti duše«. Omenil je nasprotnike, med njimi tudi spis »Ljublj. Zvona«, v katerem se trdi, da ni možno znanstveno dokazati netvornosti človeške duše. V skrbno in temeljito sestavljenem predavanju je gosp. Skubic kritikal modroslovne dokaze za netvornost duše in dokazal, da so popolnoma logični in da imajo popolno dokazovalno moč, da je torej postulat razuma, sprejeti prepričanje o netvornosti duše. Dokazoval je po empirični metodi, iz delovanja sklepaje na bistvo duše: Dokazal je, da je v delovanju uma in volje predmet in način delovanja netvoren, da je torej nujno tudi princip tega delovanja netvoren, to se pravi: človeška duša je netvorna. Posebno lepo je dokazoval netvornost duše iz svobode. Zakon materije je zakon nujnosti, kjer pa najdemo svobodo, moramo priznati netvoren princip. Kdor zavrže ta nauk, mora dosledno zavreči tudi logiko in biti popoln dvomljivec, s katerim ni mogoč pameten razgovor.

Stud. theol. Kralj, stud. theol. Voljč, stud. med. Breclj, stud. theol. Smolej so stavili razne ugovore, ki jih materijalisti navajajo; g. Skubic jih je logično in jasno razjasnil in zavrnil.

Po tej precej obširni disputaciji pozivljal je predsednik g. Breclj, da naj dijaki temeljito premišljajo taka vprašanja.

Stud. iur. Šinkovec je govoril o rimskem pravu in srednjeveškem družabnem redu. Ker nam

ni mogoče objaviti vse velezanimive in temeljite razprave, denimo sem konec, v katerem je posnel govornik na kratko vodilne ideje svoje razprave.

a) Rimsko pravo je kapitalistiško. V njem ima kapital samostojno veljavo. Srednjeveški kršč. stavek: pecunia pecuniam parere non potest — je izgubil v mestih veljavo, — naravno gospodarstvo je lezlo v kapitalistično in konečno s pomočjo rimskega prava nehalo. Rimske proste določbe o obrestih so zmagale kršč. stališče. V novem veku je v luči prostosti bila dovoljena prosta obrestna mera, tako da se je obrestovalo celo po 20, 25 in 30 %. Rimska država je bila kupčijska, umevno, da se je razvijalo trgovstvo pod vplivom njenega prava in nazadovalo kmetijstvo in obrtno življenje.

b) Veliko je trpel kmečki stan pod tujim vplivom. Grimm trdi, da je bilo stanje kmeta koncem srednjega veka veliko boljše in razmere do gospode ugodnejše nego razmere današnjega oziroma delavca pred 50 leti, kaj še le danes. Isto trdijo drugi poznavalci zgodovine, kakor Janssen, Maurer i. dr. Juristi pa so vse dejanske razmere skušali razložiti si z rimskim pravom in tako so deli razmerje kmeta, odvisnega od grajščaka, pod strogo rimsko suženjstvo in so tako navajali grajščake k ostroti in brezobzirnosti. Najemščino, ki je bila po nemškem pravu dosmrtna in pogosto dedna, so spravili pod rimsko časovno omejeno in preklicno najemnino. Ker je vazalstvo in srednjeveška bojna forma vsled smodnika pojemala, so bili prisiljeni vitezi poprijeti se posestva in ga obdelovati, jim je ugodno došel nauk rimskih juristov, da smejo kot gospodje vsak čas

LISTEK.

„Stranka intelligence“.

Poziv vaš, gospod urednik, da naj »Narod« vendar enkrat že stopi iz svoje strahopetne rezerve proti »Obzorniku«, je »Narod« zbedel, in zbral je vso svojo inteligentnost ter nastopil znanstven boj proti znanstvenemu listu. Vi poznate »Obzornik« in veste, kako strokovno, mirno, stvarno piše, tako da se res lahko postavi na stran znanstvenim listom večjih narodov. Sedaj pa primerjajte ž njim »intelligence« Narodovo«. Glasilo slovenske »intelligence« je nastopilo znanstven boj, ki kaže, kako visoko se je povzpela slovenska inteligenca v finosti, duhovitosti in omiki. Iz začetka članka lahko spoznate že vso silovito dušno moč »slovenske intelligence«. Pripravite se, da vredno poslušate znanstveni odgovor »Narodovo«:

»Politika klerikalnih ščenetov« se glasi naslov. Oblika »ščenetov«, hm, ravno ni slovniška. Glasilo intelligence, med katero so seveda tudi profesorji slovenščine, bi pač moralo znati sklanjati besedo »ščene«, katera mu je tako priljubljena. A najbrže je nalašč izpremenil spol »ščenetu«, saj »intelligence« se ne moti nikdar. Za tem duhovitim dopisom, ki je gotovo izraz najvišje »intelligence«, sledi članek, katerega duho-

vitost je tolika, da moramo vsaj začetek tu doslovno ponatisniti v pouk vsem klerikalnim »ščenetom«:

»Gospod urednik, gotovo ste že opazovali naravo kmetijskega ščeneta. Leno in zaspalo leži pred hlevom; mimo njega hodijo, tekajo in se podé voli, krave, biki, osli itd., ščene pa dremlje mirno dalje. Mimo pride kmet, ščene ga ne pogleda, — pride kmetica, ščene odpre le napol trepalnice, — pride trop kričečih paglavcev, ščene se ne gane... A glej! približate se — Vi! Moderno suknjo imate, visok, trd klobuk, na nogah rujave cipele, v roki elegantno palčico... Hej, ščene plane tedaj po koncu, dlaka se mu namršči, gobec mu zareži, in strahovito lajanje obdaja Vas, ki se bojite za svoja meča... In ko izginete za drugim voglom, vlada zopet mir med ščeneti... In take narave kmečkih ščenetov so slovenski klerikalci, bodisi politiki, bodisi kritiki in estetik. Za svoje bike, vole, osle in kmetavze se ne zmenijo niti malo; kakor hitro pa se prikaže liberalen gospod v elegantni moderni suknji na slovenskem Parnasu, planejo nemudoma vsi klerikalni ščeneti (!) nanj. Tako delajo klerikalci že od nekaj, zato ne polemizujemo več ž njimi, nego jih z zaničevanjem ignoriramo po načelu: Ignoriren ist besser als dispotiren« in pa:

„Pustite pse, naj lajajo, to kaže le, da jahamo!“

»Ta naša liberalna taktika klerikalce silno jezi in boli. Ker samine morejo ustvariti ničesar, o čemer bi bilo vredno govoriti, si hočejo pridobiti lavorik vsaj s tem, da »kritikujejo« naše literate. In ko so tega ali onega pisatelja »umorili«, s citati sv. pisma in s citati iz raznih v svinjsko usnje vezanih kodeksov, potem čakajo, kaj poreko liberalci... In klerikalni estetik čakajo. — čakajo. — čakajo... a ne pričakajo ničesar... Oh, kako boli, jezi in togoti te uboge klerikalce! Od jeze so vsi zeleni, in duška so si morali dati končno v »Slovincu« minule srede. Smilijo se mi zelo ti revčki, ki se poté po »Kat. Obz.«, »Domu in Svetu« (zlasti na platnicah) in v »Slovincu«, a se zanje ne zmeni nihče. Polemizirati pa tudi jaz nočem ž njimi, ker načela liberalcev so ostala vzlic vsem učenim kompilacijam ista. Vendar pa porabim to priliko, da se dotaknem enega samega duhovitega moža med klerikalnimi estetikastri, to je blejskega kapelana, sorodnika rajnega Terzita. Zadnji zvezek »K. O.« je podal svojim čitateljem namreč nekaj slovstvenih paberkov kapelana E. Lampeta...

Bodi dovolj! Ali ni to »inteligentno?« Slovenski profesorji, uradniki in vsi, ki pripadate »intelligence«, kaj pravite k tej »znanstveni« pisavi? Ali vas naj sodimo po glasilu »intelligence«?

odpovedati kmetu najemščino in vzeti mu posest. Tako so si množili posestvo in izcimila se je veleposest, ki je delala strašno konkurenco z malimi, še količkaj prostimi kmetijami. Cerkev je vplivala vedno na odvisno razmerje kmeta in že ni bilo koncem srednjega več čutiti ostrine suženjstva, kmalu je zginila sužnjost, — rimsko pravo je potlačilo cel razvoj za mnoga stoletja nazaj. Juristi so bili vedno na strani plemičev in bogatinov in sploh višjih slojev. Dedno pravo je vplivalo na še večje razkasanje zemljišč. Pomen domačije se je zgubil, ko je nastopila moč kapitala. Pozneje je res razpadel fevdalni zistem, a liberalizem, katerega reprezentuje r. pr., nima zahtevati nobene zahvale zato od kmeta, ker on ga je rešil fevdalizma, da ga je vkljenil kapitalizmu. In čegavo gospodstvo je hujše, — uvidimo lahko že iz vsega doslej povedanega.

c) Zadružno življenje je začelo hirati pod tujim vplivom. V cehe, gilde itd., se je začel vrtati tuj duh egoizma. Posamniki so imeli v juristih vedno oporo, ko se je šlo nasproti celoti. Ginila je socialna ideja solidarnosti, korupcija je okuževala vse življenje, koristolovje je zmagovalo interese celokupnosti. Tako je prišlo, da so bili cehi zaostali za kulturnim napredkom v industriji in so postali še preje zreli za smrt nego so jih pokončale zakonite določbe Marije Terezije, cesarja Jožefa in njih naslednikov. Svobodna konkurenca je pristni sad rimskega prava, ki ne pozna omejevanja razširjave pravnih sfer posameznika.

d) Pogodbe delavca, posla, pomočnika so postajale čedalje bolj materijalne: Niso več obsegale s časom cele osebe kontrahenta marveč le materijelni del. Dienstbotenvertrag je ostal najdalje intakten. Delavska pogodba v tovarni pa je največ trpela. Tu je kapitalizem zmagal danes že na celi črti. Delo nima druge vrednosti, nego navadno tržno blago prav po receptu jurista Paulus-a v l. 22, § 3, DXIX 2: Quemadmodum in emendo et vendendo naturaliter comessum est, quod pluris sit, minoris emere, quod minoris sit, pluris vendere et ita invicem se circumscribere, ita in locationibus et conductionibus juris est. Izkoriščanje slabjšega je postalo geslo industrijskih podjetnikov in iz svobodne konkurence je izšel sam proletarijat in kapitalist. Poselska pogodba je še le v najnovšem času začela se liberalizirati. V velikih mestih so zadnji čas že kuharice, dekle, ki imajo plačane ure, a osebno so neodvisne od gospode in nimajo nobenega nadzorstva v življenju. To je pristno v rimskem duhu.

e) V ljudstvu je začela pešati javna morala. Ljudstvo ni več zaupalo sodnikom, ki so sodili v tujem duhu, ni razumelo več veljavnih zakonov, — vse je bilo vendar tuje. Juristi so zastopali načelo, da je nečastno baviti se z ljudstvom, so pa izkoriščali ga v svoje namene, tako da je bila navadna govorica kmeta: Tak doktor pa še ne zna svoje stvari, nam še ni nobenega novega davka naložil. — Solidarni čut je izginjal iz ljudstva, sebični principi so dasi tuji, le vsled slabosti človeka kmalu našli ugodna tla. Začelo se je grozno pehanje v svetu, vsak je rinil za dobičkom, mej ni nobenih v konkurenci. Morala je strogo ločena od prava.

Tužno stanje je prišlo med ljudstvo. Nikjer opore, juristi, birokracija, vse modernega poganškega duha, je zatirala v interesu svojem in absolutnega vladarja ljudstvo.

Morala ljudstva se jasno kaže v procesih. Dočim je bilo pred recepcijo malo procesov, se je po procesih potrojilo in še večkrat pomnožilo število procesov in to ni majhnega pomena za gospodarsko življenje. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. septembra.

Poslanec dr. Fuchs o položaju. Omenili smo že na kratko, da je zbornični predsednik dr. Fuchs nekemu časnikarju dal nekoliko pojasnil o splošnem notranje-političnem položaju. Specijelno je pojasnil načrt katoliške ljudske stranke v do-sego zaželjene narodnostne sprave, stališče svoje stranke, binkoštni program nemških opozicijskih strank in pa, kaj sodi o sklicanju državnega zbora. Posl. dr. Fuchs je dejal približno tole: Obširnejih pojasnil o položaju v sedanjem trenutku žal ne morem dati, ne morem sedanjih vestij niti potrditi, niti dementovati. Morda se bo-

dete zadovoljili z jednostavnim zabeleženjem dejstva, da se naša stranka na vso moč trudi za spravo. Gotovo je pred vsem to: nekaj se mora zgoditi in se bo tudi zgodilo. O tem ni nikakega dvoma več. Ker nemške opozicijske stranke ne marajo stopiti v nikako dotiko z grofom Thunom, treba je, da se omogoči redno parlamentarno delo, nastopiti drugo pot. O sredstvih in potih, katerih se poslužimo v tem oziru, pa sedaj še ne smem govoriti. — Poročila o navstalih diferencah v katoliški ljudski stranki, pravi nadalje dr. Fuchs, so povsem neresnična. Nasprotno; nikdar poprej ni z ozirom na politične namene vladala tolika jedinstvo mej nami, kakor ravno pri zadnji seji. Jaz sem tega dejstva zelo vesel. — Glede nemških postulatov pravi zbornični predsednik, da je bil on eden prvih, ki je izjavil, da je mogoč razgovor o binkoštnem programu in da bo lahko služil kot podlaga nadaljnjim pogajanjem. Povdariti pa treba, da se nahaja v njem nekaj neizvedljivih določb. Konečno je pa tudi še nerešeno vprašanje, bodo li radikali zadovoljni z odpravo jezikovnih naredeb in ali ne bodo znova pričeli s staro taktiko pri razpravi o jezikovnem vprašanju. Tudi glede sklicanja državnega zbora ni še prav nič gotovega. Čujem, da se to zgodi v oktobru. Toda položaj se spremeni vsak trenutek, in toraj tudi v tem oziru ni prav nikake gotovosti. Izvršilni odbor desnice se snide neposredno pred pričetkom zasedanja in bo toraj vitez Jaworski razposlal dotična vabila najbrže prve dni oktobra. — Zbornični predsednik je toraj sam priznal, da se po-javi povodom spravnihih pogajanj marsikatera težkoča, ker bodo namreč radikalni nemški elementi kaj neradi odstopili od svoje dosežane taktike in sicer ravno vsled tega, ker je zanje narodnostno vprašanje le postranska stvar.

Poslanec dr. Kathrein pri cesarju. V ponedeljek popoldne je vsprejel, kot znano, presvetli cesar v daljši zasebni avdienci načelnika kluba katoliške ljudske stranke. Umevno je, da javnost ne bode zvedela, kaj se je govorilo pri tej priliki; sme se pa vendar trditi s precejšnjo gotovostjo, da je bil predmet razgovoru načrt, po katerem naj se poskuša dospeti do zaželenega miru. Dogodku, da je bil nedavno baron Chlumecy pri cesarju, se je pripisovala tedaj velika, najbrž prevelika važnost; a za stranke v večini je pa dejstvo, da se je vladar obrnil tudi do poslanca katoliške ljudske stranke, da zve njegove nazore o sedanjem političnem položaju, veliko večje važnosti, ker je s tem znatno omajana trditev, češ, da imajo levičarski liberalni veleposestniki še vedno največji vpliv in ugled v najvišjih krogih.

Onemoglost nemških levičarskih strank. Neki nemško-liberalni list, izhajajoč na severnem Češkem, kateremu se pač ne more očitati, da bi po krivem obsojal napake v nemških strankah, piše o nemških zastopnikih v parlamentu mej drugim sledeče: Dokler so tvorili Nemci v parlamentu veliko stranko pod jednotnim vodstvom, se je moralo še vedno računati z njimi. Sedaj pa jih avstrijski državnik ne more vpoštevati, ker niti ne vé, s katerimi voditelji in frakcijami naj bi stopil v dotiko. Mej seboj razdvojeni in drug drugega pobijajoč Nemci nimajo toliko moči, da bi podpirali vlado, akoravno bi si ta hotela privojiti do gotove meje nemška načela. Moč nemških strank, ki so že itak v manjšini in zagrizeni sovražniki mej seboj, je posebno oslABLJENA vsled nejedinstvi, in je toraj prav naravno, da tako malo veljajo v naši državi. Ravno iz tega vzroka pa ne moremo upati na odločilen preobrat v notranji politiki v našo korist, ker je v to svrhu potrebno sodelovanje velike, močne in jedine nemške stranke s priznanimi voditelji na čelu. Take stranke pa nam do cela manjka. Mi smo toraj sami glavni vzrok, ako se nemštvu godi krivica. Dokler v nemškem narodu ne bo dozorelo prepričanje o potrebi trdnega in složnega sodelovanja vseh močij, dokler bodo častilakomni politiki dvomljive nadarjenosti vodili politiko na lastno roko, dokler frakcijski duh mori pravega narodnega duha, tako dolgo ostanejo Nemci v Avstriji brez vsake moči. — To je prava slika razmer v nemškem taboru in psevdovoditelji gotovo ne bodo hvaležni piscu, da jih je tako dobro potipal.

Anglija in Transvaal. Iz najnovejših poročil, ki dohajajo iz Transvaala, je sklepati, da nevarnost vojske še ni popolno odstranjena. Ako-

ravno sicer zadnja ostra nota, ki jo je sklenil in odposlal angleški ministerski svet, še ni smatrati za resni ultimatum, vendar je gotovo, da ga ima že pripravljenega za slučaj, da usahnejo pomočni diplomacijski viri. V zadnji brzjavki zahteva Chamberlain, da se brezpogojno pripozna suvereniteta kraljice in vsprejme zahteva glede ravnopravnosti Angležev. Krüger ima baje odloga samo deset dnij. Toda splošno se sodi, da se poslednji tudi po preteku tega roka ne bo premislil in da bo potem angleška vlada prisiljena sklicati nemudoma parlament in zahtevati pet milijonov funtov vojnega kredita. Angleški oficijozni krogi sicer vedno trdijo, da se ne strašijo vojske z Buri, toda neodvisno časopisje sodi o tem povse drugače. »Morning Leader« pravi, da bo za to vojsko treba svote 75 milijonov in da Anglija od zadnje kimske vojske še ni imela tako hudega nasprotnika, kakor so Buri. »St. James Gazette« pa pravi, da vlada ne bo apelirala na parlament, marveč na lastno odgovornost pričela neizogibno vojsko.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. septembra.

(Shod krščansko mislečih dijakov) se je vršil danes v Katoliškem domu in sicer dopoldne in popoldne. Shod je bil posvečen znanstvenim razpravam in razgovorom; razprave so bile zelo temeljite, razgovori pa zelo živahni in zanimivi. Otvoril je shod predsednik akademičnega društva »Danice« stud. medic. Dolšak s krasnim ogovorom, v katerem je omenjal zgodovine dijaških shodov ter povdarjal posebe znanstveni namen današnjega shoda. Z obširnejšim poročilom smo začeli že na drugem mestu.

(Na pomoč »Naši straži!«) »Naša straža« zaključuje prvo leto svojega delovanja. Društvo je rodila samoobramba, sila, ki jo dela naši meji neumorno delujoča »Südmarcka«. S sredstvi, ki jih je dobila »Naša straža« v prvem letu na razpolago, storila je, kar ji je bilo mogoče. Na bodočem občnem zboru bode tajnikovo poročilo pričalo o marsikateri uspešni pomoči trpečim bratom ob mejah. Slovensko strankarstvo je v nekatere kroge zaneslo apatijo in to celo v kroge, ki so izven mej našega razdirajočega kranjskega življenja. »Straža« mnogo trpi ob tej apatiji, ki je res tem žalostnejša, ker bi jo ne pričakovali tudi med onimi, ki so »Straže« najbolj potrebni. Ravno zadnji čas je prišlo na »Našo stražo« zopet kar cel kup prošnja. Treba bi bilo iti na pomoč z velikimi svotami. Vspeh za slovensko stvar bi po tej pomoči ne izostal nikjer. Zato pozivljemo vse blage Slovence, da zakličejo sebi in svojim prijateljem: »Na pomoč Naši Straži! Rešujmo slovenske meje iz rok tujstva! Proč z apatijo, ko je narod v smrtni nevarnosti«. Obračamo se do vseh dosedanjih članov, da nemudoma blagovolijo poslati društvenemu blagajniku gosp. Luki Smolnikarju udnino za drugo poslovno leto, in do požrtvovalnih ustanovnikov, da blagohotno vplačajo II. obrok svoje ustanovnine. Slovenke in Slovenci, spominjajte se »Naše straže« ob vsaki priliki!

(Visek gost). Jutri pride v Ljubljano prečastiti gospod general frančiškanskega reda P. Alojzij Lauer.

(Osebna vest.) Avskultant Pavel Hudovernik je imenovan sodnim pristavom za Metliko.

(Birmancev v vipavski dekaniji) je bilo: v St. Vidu 134, na Lozicah 80, v Šturiji 187, na Vrbčah 105, v Poddragi 68, v Vipavi 303, na Gočah 140, na Slapu 46, na Planini 109 v cerkvi, doma radi boleznj trije, v Budanjah 128, na Colu 113, v Podkraju 97.

(Smešna prikazen) je pri »Narodu« koroški slovenski dež. poslanec Grafenauer, ker je pozval v »Slov. Listu« tistega, ki je kot »koroški rojak« v »Slovenskem Narodu« odobral zvezo z Nemci na Kranjskem, naj pove svoje ime, ker sicer je dotični dopis izvenkranjske korenine. Kdor torej ne odobrava zveze z Nemci, je pri »Narodu« v našem javnem življenju smešna prikazen. Da si upajo ljudje, katerih narodno delo je zadnji čas obstalo le v tem, da so snedli podporo »Naši straži« in jo dali nemškemu gledališču, opsovati neutrudno delavnega slovenskega koroškega poslanca s »političnim klobasarjem« in

»cerkovniškimi mehotlačem« ki »nespametnosti nosi na javne trge«, ne da bi vzbudilo protest mej lastnimi somišljeniki, pač kaže, da ima svojo pamet vsa narodnonapredna stranka pri baronu Schweglju, kateremu je »liberalni mehotlač«. G. Grafenauer je napal samo zvezo z Nemci, »Narod« pa pravi, naj se G. Grafenauer ne brigaj za narodnonapredno stranko na Kranjskem! Bravo!

(Osmina) po r. župniku Fr. Petrovčiču bo v torek 19. t. m. na Trati.

(Slovensko gledališče.) Za prihodnjo gledališko sezono, katera se prične dne 21. septembra, angažovalo je dramatično društvo nove operne soliste in sicer: gospodično Amalijo Carneri za prve visokodramatične operne partije; gospodično Elo Noemi za mladostno-dramatične sopranske operne partije; gospoda Aleksij Desari-ja in gospoda Antona Lebeda, oba za prve operne, tenorove partije; ter gospoda Leo Pestkowskega za prve operne basovske partije.

(Proti italijanski gimnaziji v Pazinu) se je oglasil tudi občinski zastop v Jelšanah. Isterski dež. odbor je namreč vprašal s posebnim dopisom obč. zastop, koliko dijakov bi iz jelšanske občine šlo na italijansko gimnazijo v Pazinu. Vsled tega je obč. zastop v seji dne 24. avg. sklenil odločen ugovor ter ga odposlal ministerskemu predsedniku in okr. glavarstvu na Voloskem. V tem protestu naglašajo, da naj italijanska gospoda na svoje troške osnuje italijansko gimnazijo, a ne na troške revnega in izmučenega slovanskega prebivalstva. Nova italijanska gimnazija bode vzgajala le sovražnike slovanskega prebivalstva ter širila in pospeševala narodni prepir v deželi. Ta izjava je bila soglasno vsprejeta.

(Redka slavnost.) Na angeljsko nedeljo 3. t. m. je praznoval v Gurschdorfu v avstrijski Sileziji dekan Ernest Axmann v 94. letu starosti 70obletnico nove maše. Slovesno mašo je pel jubilat, pridigoval pa je kardinal Kopp. Po službi božji je pogostil kardinal slavljenca in druge duhovnike na svoji graščini Johannesberg pri Javorniku. Med obedom je prečital kardinal telegram iz Rima, da je slavljenec postal papežev tajni kamornik.

(Namestu venca) na krsto svoje umrle sestre č. m. Alojzije Rott, bivše opatinje v reškem samostanu, je daroval č. g. Gotard Rott, župnik v Srednji Vasi pri Kočevju, 20 kron za škofove zavode.

(Nemški Celjani) so dobili v svoje bojne čete nazaj zopet vrlega Tevtona. Znani Polanec, o katerem so govorili, da ga je usmrtil učitelj Gostinčar, že moško hodi po Celju.

(Umrli) je v noči od 11. na 12. t. m. g. Justina Premk, davčnega kontrolorja soproga v Novem mestu in bivša učiteljica, rodem Ljubljanka, v dobi 31 let.

(Od ognjegasev roke proč!) Malovrh ima čudno bolezen v svojih rokah. Po vsaki stvari stega svoje roke. Sedaj bi rad slovenske gasilce naredil za »liberalce«, češ, da so se gasilne slavnosti udeležili samo »klerikalci«. Slavnosti hoče »Narod« pritisniti pečat narodnonaprednosti. Laskamo se, da večino ognjegasnih društev v naši deželi vzdržujejo možje, pripadajoči naši stranki, in da celo v ljubljanskem gasilnem društvu kršč. socialci niso preslabo zastopani. Ako bi bili gasilni slavnosti mi nasprotni, treba bi bilo le opozoriti v »Slovenca«, da se slavnost hoče strankarsko izrabit, in Malovrh bi videl, da celo »Smolnikarjeva garda nekaj šteje«. Slavnosti nismo nasprotovali, ker smo hoteli, da se upeljava slovenskega poveljevanja pri gasilnem društvu ljubljanskem dostojno proslavi. Zato so tudi naši somišljeniki okrasili domove. Celo razsredišča »klerikalcev« »Katoliškega Doma« so vihrale zastave. Kljub temu, da je bila vsa slavnost manj »gasilna« nego »mestna« in da se prav za prav ni hotelo slaviti slovensko poveljevanje, ampak ponesrečeno stavbo »Mestnega Doma« in tiste, ko so si dali na kamenitnih ploščah udolbiti, da je njihova zasluga, da se je »Mestni Dom« gradil na tako nevarnem prostoru. Aranžma so gasilcem izpulili, obljubovalo se jim je mnogo, koliko so pa delali nekateri odseki, videlo se je na ljudski veselici pri Koslerju. Gasilci so danes prav malo hvaležni tem gospodom. Zloben je torej tisti, ki trdi, da se krščanski socialci niso udeležili slavnosti, ker so nasprotni

gasilcem. Slovenski delavci, organizovani v »Slovenski kršč. socialni zvezi« so odločno soglasno, brez najmanjšega razpora odklonili delati štafazo županu, ki glede volilne pravice delavcem ne drži besede. K blagoslovljenju »Mestnega Doma« kršč. socialci tudi niso mogli iti, ker je njihovo mnenje o »Mestnem Domu« pod leseno škarpo občno znano. Mnenja so, da bi se za denar, katerega se je tu valed nepraktičnosti potrošilo, dal lahko prvi poboljšek k slabim plačam magistratnih nižjih uslužbencev. »Zveza« pa ni v svoji seji ničesar sklenila, da opozori »Zvon«, naj se slavnosti ne udeleži, najmanj pa je na odločitev uplival »kapelan Luka« ker se seje v kateri je bila odklonjena udeležba, niti udeležil ni. Morda pa je tistih osem »Zvonovih pevcev« čulo od posameznikov, da ni častno iz goraj navedenega uzroka delavstvu klanjati se Hribarju, in da je smešno, ako Slovenci pojo najodločnejšemu nasprotniku slovenskega poveljevanja gosp. Doberletu. Veseli nas, da je »Narod« opazil, da zastave sv. Mihaela ni bilo pri sličnih manevrih. Opazilo je to torej še bolj občinstvo. Vse simpatije imamo za slovensko gasilstvo, slavnosti nje-govi nismo hoteli škodovati, zato pred slavnostjo nismo ničesar reagovali na špekulacije »Narodove« klike ter smo vse agitacijske novice celo priobčevali. Tudi po slavnosti smo mnenja, da strankarsko izrabljanje ognjegasev more le škodovati organizaciji gasilcev, zato zahtevamo odločno: »Od ognjegasev roke proč! Po nemški komandi pri gasilcih ne trpimo Malovrhove komande!

(Vreme) je nenadoma postalo jako hladno. V ponedeljek je marsikje pred dežjem padala toča. Tako je toča naredila precej škode tudi v Gorici in okolici. V planinskih krajih pa je že sneg pobelil vrhove. Tako je v ponedeljek snežilo na Semerniku in na gorah tirolskih doli do Merana.

(Tržaška občina) je te dni dobila razsodbo višjega dež. sodišča, ki je vsled pritožbe mestne občine razsodilo, da mora Ducatiju plačati 22.817 gld. ter mu povrniti 2225 gld. 65 kr. na troških.

(Potres) so čutili v Krškem 12. t. m. pop. ob 4. uri 10 min. Navpični sunek je bil sicer kratek, a precej močan.

(Konkurz) Iz Celja se poroča, da je prišel v konkurz izdelovalec dežnikov Alojzij Hobacher.

(Streli.) Poroča se nam: Na Sveti Gori je v nedeljo strela strahovito gospodarila. Krog pete ure popoldne je ogrnila obronke hriba temna megla, nad hribom pa je iz svetle megle rosil samo pohleven dež. Župnik, cerkvenec in učitelj so sedeli v cerkveni hiši ob mizi. Takrat je najbrže tresčilo v rob stolpa in ga odbilo in vsi trije so začutili v nogah, na prsih in po rokah tok strele, da so se silovito zadeli ob rob mize. Ženo cerkvenčev, ki je imela otroka v naročju, je močno vprašnila strela ob vrat, hlapca pa je vrgla s stola kaka dva metra naprej, da se ves večer ni mogel premakniti iz hiše. Obok nad zvonovi je široko razregnil, ravno tako tudi skoro poldrugi seženj široki zid na stolpu. Stopnice do cerkve so razmetane, eno stopnico dva metra dolgo in kamenito je vrglo prav pred župnišče. V župnišči je počil v kotu star zid in dekla je bila omamljena. Veliki pes bernardinske pasme obče občudovani »Phylax« je bil od strele na čelo zadet in je v par sekundah poginil. Župnik je takoj po streli vstal in zaklical, da naj gredo vsi ven iz hiše, kar so tudi storili razven hlapca. Prišedši na plan, videli so, kako je strela švignila v strelovod na cerkvi ter je streho hudo razrila in nekatera okna ubila. Močen steber pred župniščem je ves razrušen, kazalo na stolpu odbito, zadnji del župnišča na mnogih krajih preluknjan, cerkvena vrata obžgana. Po vezeh je prišla strela v hlev in mahoma ubila mlado kravo s teličkom in sicer je pri kravi bila zadnja kost v ledji pri zgibu tako razdrobljena, kakor šibraka. Dve kravi na levi in na desni sta ostali nepoškodovani. Kakošen je bil strah, to si je lahko misliti. Župnikova sestra, ki je ravno iz bližje spodaj ležeče vasi hitela domov, je videla, kakor bi bil ves vrh na Gori v plamenu. Župnika pa, ki je stopil po katastrofi v župnišče, toliko da ni nazaj vrgel gosti žvepleni in fosforni zadah, ki se je nabral po hodišču in sobah. Naravnost čudo je, da ni tresk zahteval nobene človeške žrtve. In vendar je strelovod na stolpu s sedmimi konicami še dobro nov na vso moč varnostno izdelan in bil pred enim tednom pregledan.

(Z Reke) 7. t. m. umrla je v Reškem samostanu č. m. benediktin, č. m. Alojzija Rott, večetna opatinja in dekana, rojena v Ljubljani 4. prosinca 1848. l. Veličastni pogrebni sprevod, kojega je vodil ondodni milostl. gospod prošt Kukanč v spremstvu nad 20 duhovnov in katerega so se vdeležili razni uradi in zavodi, mnogi duhovni iz okolice, č. oo. kapucini in frančiškani ter č. ss. usmiljenke, mnoge gospe visocega plemstva, razne kongregacije, šolarice obojne dekliske šole, — gojenke notranje šole v belih oblačilih ter z gorečimi svečami v polnem številu in nebrojna množica ljudi, je pričal o vseobčnem spoštovanju, ki si ga je ranjica stekla s svojim neumornim, dasi tihim in skromnim delovanjem v samostanu in izven njega, kar omenjajo pohvalno tudi vsi reški časopisi. Pokoj njeni blagi duši!

(Papirnat goldinarje) z letnico 1888 je mogoče zamenjati le še do 31. decembra let. leta. Po preteku tega roka se ta denar ne bo več vsprejemal ali zamenjeval.

(Kri je zavrela) v nedeljo po noči fantom na Ježici pri Ljubljani. Napili so se žganja, ki jim je razburilo kri, da so se spoprijeli ter mizarja Makužiča tako zdelali, da so ga morali prepeljati v bolnico. V tepežu je bil precej opasno na glavi in na hrbtu ranjen dalje delavec pri »Kranjski stavbinski družbi« Ivan Ježek in neznatno še neki drug vročekrvnež.

(Poskušen samomor.) V nekem kraju ljublj. okolice rojena 46 letna Uršula Dolenc si je v malem smrečnem gozdiču pri Trstu hotela končati življenje s tem, da je spila nekoliko vode ločnice. Vzrok je neznan.

(Zastrupljeni častniki.) Pri letošnjih vojaških vajah je prišel 37. pešpolk ogerski v gozd blizu Arada. Rastlo je tam jako veliko gob. Častniki misleči, da so jedilne, so ukazali kuharju, naj jim jih skuha za kosilo. Teknile so jim opoldne menda prav dobro. A ko so se dalje odpravljali, so začeli stokati drug za drugim, kako grozno jih boli glava in kako jih vije v želodcu. V nekoliko minutah se je valjalo vseh 45 častnikov po tleh vsled silnih bolečin. Najhuše je bilo pa to, da so zboleli tudi zdravniki, ker tudi ti so se najeli gob, in pomagati niso mogli ne sebi ne drugim. Zadnji hip je prišlo nekaj kmetov, kateri so jih z domačimi zdravili zopet spravili na noge.

(Brez konca) je letos nesreč na železnicah. Včeraj sta v Genuvi trčila zopet dva vlaka. Tri osebe so mrtve, šestnajst je ranjenih.

(Posrečena operacija.) V Leppersdorfu sta šla dva dečka v gozd jagod nabirat, kar jednega gad piči v roko. Tovariš hitro vzame nož in mu izreže meso tam, kjer je gad pičil. Ko prideta domov, poklicali so zdravnika, da mu je ustavil kri. Deček je bil rešen, a zdravnik je rekel, da ko bi bil nož malo bolj oster, bi mu bil tovariš prerezal žilo in mišice. Posrečilo se je, a posnemati se ne sme.

Društva.

(Zborovanja »Zaveze slovenskih učiteljskih društev v Gorici«) se je v dneh 10. in 11. t. m. udeležilo okolu 150 učiteljev in učiteljic. Policija je »radi nemirov« prepovedala vse točke slavnosti, pozneje je pa opravičevala svojo prepoved z obletnico smrti cesarice. Na brzojavno pritožbo je ministerstvo dovolilo samo zborovanje, ostale točke pa niso bile dovoljene. Goriška policija je po hotelih prepovedala dati učiteljem stanovanja. Vojaštvo je bilo konsignirano. Dne 10. septembra ob 1/11. uri popoldne se je vršila v »Šolskem domu« seja upravnega odbora zaveze, ki je določil razne točke za delegacije. Pri seji delegacije ob 1. uri popoldne je bilo 104 delegatov in delegatinj. Tajnik gospod Česnik je poročal, da je v zavezi 35 učiteljskih društev, 47 častnih, 1766 pravih, 92 podpornih članov. Pravi člani bodo od slej plačevali 30 kr., podporni 15 kr. O šolskem muzeju v Ljubljani je rekel gospod Dimnik, da skoro dobi primerne prostore. Blagajnik gosp. Luznik je poročal, da je imela zaveza v preteklem letu 215 gld. 55 kr. dohodkov in 268 gld. 61 kr. stroškov. »Popotnik« ima 2235 gld. 9 kr. dohodkov in 1901 gld. 23 kr. stroškov. »Popotnik« ostane še nadalje v Mariboru, »Slovensko učiteljsko društvo« v Ljubljani odda z novim letom »Učiteljskega Tovariša« zavezi. Pri glavnem zborovanju v ponedeljek je predsednik Luka Jelenec spustil na dan tok svoje modrosti. Pravil je: Klerikalstvo hoče učiteljski stan razdvajati. Duhovne vaje za učitelje v ljubljani-

skem semenišču niso imele drugega namena. Onih 30 tovarišev, ki so šli v ljubljansko semenišče k duhovnim vajam, ne smatra več za svoje stanovske tovariše! (Mogočen gospod, ta dražgoški Luka! Op. ured.) Jedina stranka za učiteljstvo je narodna napredna stranka, ki imej našo dušo in telo. Po tem priporočilu narodno napredne stranke sklenilo se je poslati brzojavko cesarju. Učitelj Gangl je govoril o avstrijskega učiteljstva delu in plači. Zahteval je IX. plačilni razred. Gospod Vrtovec je govoril o plačah goriškega učiteljstva, ki so res klasične. Štirikrat so se goriškim učiteljem „zbojšale“ plače in nikoli. Priporočal je tudi, da bi se na učiteljskih gojilo pravoslavlje in zdravilstvo, čemur se pa ni posebno pritrjevalo. — Konečno so bile sprejete resolucije, in sicer po Ganglovem govoru resolucija, s katero se učitelji obračajo do poslancev, da se učiteljem izposluje plača treh zadnjih plačilnih razredov državnih uradnikov, v drugi pa pozivljejo upravni odbor, da se obrne do vseh drugih učiteljskih zavez, da store iste korake, kakor zaveza.

(Konec prih.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 13. septembra. Predsednik poslanske zbornice dr. pl. Fuchs vabi s posebnim pismom z dne 11. t. m. viteza Jaworskkega kot načelnika izvršilnega odbora desnice, dr. Funkeja kot načelnika levičarskega izvršilnega odbora, barona Malfattija kot načelnika ital. kluba, dr. Verkaufa kot voditelja socijal. dem. kluba in Wolfa kot zastopnika Schönererjanske skupine, k spravnim razgovorom, ki se vrše 24. t. m. ob 11. uri v njegovi pisarni v zbornici. V daljšem pismu govori o občni želji in potrebi sprave mej parlamentarnimi strankami in mirnega dela v zbornici. „Kot izvoljenemu predsedniku poslanske zbornice, pravi dr. Fuchs v tem vabilu, mora biti dosega sporazumljenja najvažnejša naloga. Na nevtralnih tleh, povabljeni od predsednika, ki je pozvan voditi in varovati parlament, morejo se najti srca, ne da bi si kaj odpustila, in poskusiti v toliko poravnati nasprotstva, da se prične zopet z rednim, težko zaželenim delom v parlamentu. Najprej je treba najti način, po katerem se uspešno uravna narodnostno vprašanje. Ni pa potreba nikakega dokaza, da je to mogoče doseči le potom zblizanja in z ozirom na obestranske pravice“. Sklicatelj konečno omenja, da se ob primernem času obrne tudi do vlade za sopomoč, in naroča posebe Jaworskemu in Funkeju, naj povabita k razgovoru tudi one člane, ki jih bodo designirali v to svrhu posamni klubi.

Dunaj, 13. septembra. Korak dr. Fuchsa bo najbrže brez vspeha, ker radikalni Nemci se skoro gotovo ne bodo vdeležili posvetovanja in če bi to storili, stavili bodo take pogoje, da onemogočijo vsako sporazumljenje. „Linzer Volksblatt“ piše, naj desnica gre pri tem posvetovanju do skrajne meje popustljivosti. Ta list sodi položaj preveč optimistiški. To namreč se je že zgodilo in se bo gotovo tudi sedaj, toda sporazumljenja ne bo, ker ga obstrukcija neče.

Dunaj, 13. septembra. Večinoma vsi parlamentarni klubi sklicujejo pred 24. septembrom sejo parlamentarnih svojih odborov ozir. načelstev, da se dogovore o postopanju svojih načelnikov pri posvetovanju pri predsedniku dr. Fuchsu.

Dunaj, 13. septembra. Minister baron Dipauli je bil danes pri cesarju v avdi-jenciji.

Dunaj, 13. septembra. Poslanec Funke je prišel na Dunaj ter sklicuje za 23. septembra sejo klubovih načelnikov nemških opozicijskih strank.

Dunaj, 13. sept. Iz Išla, Gmundena in nekaterih drugih krajev na Gorenje Avstrijskem prihajajo poročila o veliki povodnji. Železniški promet je na mnogih krajih ustavljen.

Levov, 13. septembra. Gališka hranilnica je vložila pri sodišču vlogo za eksekucijo imetja poslanca Rutovskega, ki dolguje hranilnici nad 100.000 gld.

Budimpešta, 13. septembra. „Pester Lloyd“ piše o razgovoru s posl. Javorskim, da ima ta malo upanja, da bi se razgovori o sporazumljenju ugodno vršili, ker so zahteve opozicije neizpeljive. Jezikovne naredbe je mogoče še le tedaj odstraniti, ako se v zbornici vsprejme nov jezikovni zakon. Sicer začno Čehi z obstrukcijo, česar pa sedanja večina ne more želeči.

Pariz, 13. septembra. V listu „Aurore“ Zola odločno protestuje proti Dreyfusovi obsodbi, obžaluje, da ni bil zaslišan Schwarzkoppen, ki bi bil na podlagi dokumentov v Berlinu lahko dokazal Dreyfusove nedolžnost, zatrjuje, da je kriv samo Esterhazy, in da bo Labori povodom njegove pravde 23. novembra povedal, česar ni mogel v Rennesu. Zola se v tem oziru ničesar ne straši in je voljan za pravico žrtvovati svobodo in lastno kri.

Pariz, 13. septembra. Policija je minulo noč prišla tri osebe, ki so preskrbovale Guerina in tovariše z živežem. Prijeti so bili v nasprotni hiši najeli stanovanje v petem nadstropju ter po napeljani vivi dovajali živež v Guerinovo hišo. Zavoj, ki je pri tem padel na ulico, je opozoril policijo na to početje.

London, 13. septembra. Med tukajšnjimi in inostranskimi židovskimi industriji se je razvila velikanska agitacija proti obisku pariške razstave.

Newjork, 13. septembra. Znani milijonar Kornelij Vanderbilt je včeraj zjutraj umrl.

Cena žitu na dunajski borzi
dné 12. septembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 8.47 do gl. 8.49
„ „ pomlad	8.81 „ „ 8.83
Rž za jesen	6.83 „ „ 6.85
„ „ pomlad	7.17 „ „ 7.19
Turšica za sept.-okt.	5.43 „ „ 5.44
„ „ maj-junij	5.43 „ „ 5.44
Oves za jesen	5.40 „ „ 5.42
„ „ pomlad	5.74 „ „ 5.76

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

„BANKA Maks Veršec“
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet šte. 847.533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4½%. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 12. septembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ — „
Avstrijska zlata renta 4%	118 „ — „
Avstrijska krona renta 4%	100 „ 50 „
Ogerska zlata renta 4%	117 „ 50 „
Ogerska krona renta 4%	95 „ 20 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	901 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	873 „ — „
London vista	120 „ 57½ „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 90 „
20 mark	11 „ 77 „
20 frankov (napoleonor)	9 „ 56½ „
Italijanski bankovci	44 „ 50 „
C. kr. cekini	5 „ 69 „

Dné 12. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 „ 50 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	185 „ 50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 „ 50 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 „ — „
Dunavske vravnave srečke 5%	128 „ — „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 „ 75 „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	— „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 „ — „
Prioritetne obveznice državne železnice	215 „ 25 „
„ „ južne železnice 3%	165 „ 25 „
„ „ južne železnice 5%	118 „ — „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	185 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 „ 85 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	29 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	84 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld.	84 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 20 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3205 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	433 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	72 „ — „
Splošna avstrijska stavbinska družba	105 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	287 „ — „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	183 „ — „
Papirnih rubljev 100	127 „ 37 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri trestanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trestanje. Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.

Umrli so:

10. septembra. Ignacij Tekavec, delavčev sin, 1½ mes., Opekarska cesta 9, črevesni katar.

11. septembra. Rudolf Stopar, rejencek, 21 dni, Vodmat 38, črevesni katar.

V bolnišnici:

8. septembra. Marija Zajc, gostija, 72 let, vnetje srčnih mišic. — Pavla Šimenc, delavčeva hči, 8 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
12	9. zvečer	725.6	12.3	sl. jug.	oblačno	4.2
13	7. zjutraj	725.3	10.0	brezv.	oblačno	
	2. popol.	726.1	13.6	sl. svzh.	dež	

Srednja včerašnja temperatura 11.6°, normale: 15.3°.

Izurjene šivilje

in

dve učenki

sprejmó se takoj za stalno delo na Francovem nabrežji št. 1, I. nadstropje. 751 2-1

Organista,

samca, npravnega vedenja, izurjenega pevca in igravca, z dobrimi spričevali in priporočili precej sprejem v službo. Poprejšnji vstopi v učiteljske. Plača na mesec zgolj v denarjih, prosto stanovanje; cerkovniška služba ločena.

Trg Planina na Notranjskem, 8. sept. 1899.

739 3-2

Podboj, župnik.

Mlad, vojaščine prost

trgovski poslovodja,

izvežban v vseh strokah, išče službe. Sprejme tudi kako drugo primerno službo. 748 3-2
Naslov pové upravništvo »Slovenca«.

Kupiti želim

v Škofji Loki majhno hišo s tremi ali štirimi sobami. Poslopje naj je v dobrem stanu, in če mogoče blizu kake cerkve. Kdor tako hišo prodati želi, naj z imenovanjem hišne številke to naznani upravništvu »Slovenca«. 746 3-2

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 49